

МІНІСТЕРСТВО СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

**ІНСТИТУТ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ
ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ ЗАЙНЯТОСТІ УКРАЇНИ**

Кафедра управління персоналом та економіки праці

Кафедра теоретичної та прикладної економіки

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Ректор, Голова приймальної комісії
Войтович Р.В.
22 квітня 2020р.

**ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
ДО АСПІРАНТУРИ З ПРЕЗЕНТАЦІЇ ДОСЛІДНИЦЬКИХ ПРОПОЗИЦІЙ
зі спеціальності 051 «Економіка»**

Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»

(ДОКТОР ФІЛОСОФІЇ)

Київ 2020

Програма вступного випробування до аспірантури з презентації дослідницьких пропозицій зі спеціальності 051 «Економіка». К.: ІПК ДСЗУ, 2020. 18 с.

Укладачі програми:

Кожем'якіна С.М. доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри теоретичної та прикладної економіки Інституту підготовки кадрів державної служби зайнятості України

Калініна С.П. доктор економічних наук, професор кафедри управління персоналом та економіки праці Інституту підготовки кадрів державної служби зайнятості України

Рецензент:

Лутай Л.А. доктор економічних наук, професор завідувач кафедри менеджменту Інституту підготовки кадрів державної служби зайнятості України

Затверджено на засіданні кафедри управління персоналом та економіки праці, протокол № 10 від 11.03.2020 р.

В.о завідувача кафедри управління персоналом та економіки праці

Пекін А.Ю.

Затверджено на засіданні кафедри теоретичної та прикладної економіки, протокол №7 від 05.03.2020р.

Завідувач кафедри теоретичної та прикладної економіки

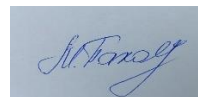

Кожем'якіна С.М.

Схвалено Вченою радою Інституту підготовки кадрів державної служби зайнятості України, протокол № 4 (156) від 22.04.2020 р.

«Погоджено»

Завідувач науково-дослідної частини

Пахомова М.В.

Заступник голови приймальної комісії

Ворона П.В.

© Кожем'якіна С.М., Калініна С.П., 2020

© Інститут підготовки кадрів державної служби зайнятості України, 2020

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Сутність та структура дослідницьких пропозицій. Напрями наукових досліджень зі спеціальності 051 «Економіка»	6
2. Вимоги до оформлення та критерії оцінювання наукового тексту дослідницьких пропозицій зі спеціальності 051 «Економіка»	11
3. Вимоги до оформленні і структури мультимедійної презентації дослідницьких пропозицій зі спеціальності 051 «Економіка»	14
4. Критерії оцінювання вступного випробування - презентації дослідницьких пропозицій зі спеціальності 051 «Економіка»	16
5. Орієнтовний перелік питань для обговорення на вступному випробуванні з презентації дослідницьких пропозицій зі спеціальності 051 «Економіка»	18
6. Список рекомендованої літератури	19

ВСТУП

Дослідницька пропозиція – це науковий текст, підготовлений вступником до аспірантури, в якому обґрунтовується тематика майбутнього дисертаційного дослідження, його актуальність, стан розробки проблеми у вітчизняній та зарубіжній науці, можливі шляхи розв’язання поставлених задач тощо. Основна мета програми вступного випробування до аспірантури з презентації дослідницьких пропозицій за спеціальністю 051 «Економіка» полягає в методичній допомозі вступнику при підготовці презентації дослідницьких пропозицій, формуванні чіткого розуміння вимог до їх формування, написання та оформлення, що сприяє підготовці висококваліфікованих фахівців згідно з чинними стандартами України та програми вступного випробування.

Програма вступного випробування складається з таких частин:

- зміст програми;
- вступ;
- сутність та структура дослідницьких пропозицій. Напрями наукових досліджень зі спеціальності 051 «Економіка»;
- вимоги до оформлення та критерії оцінювання наукового тексту дослідницьких пропозицій зі спеціальності 051 «Економіка»;
- вимоги до доповіді та мультимедійної презентації дослідницьких пропозицій зі спеціальності 051 «Економіка»;
- критерії оцінювання вступного випробування з презентації дослідницьких пропозицій зі спеціальності 051 «Економіка»;
- орієнтовний перелік питань для обговорення на вступному випробуванні з презентації дослідницьких пропозицій зі спеціальності 051 «Економіка»;
- список рекомендованої літератури.

Вступне випробування з презентації дослідницьких пропозицій передбачає заслуховування та обговорення наукової доповіді вступника до аспірантури щодо теми майбутньої дисертаційної роботи, що супроводжується мультимедійною презентацією. В доповіді вступником також розкриваються його наукові досягнення за обраною спеціальністю, висвітлені в попередніх роботах.

Вступне випробування має *на меті* виявити обізнаність майбутнього аспіранта у перспективних наукових напрямках обраної спеціальності, продемонструвати навички аналітичного мислення та наукового викладення, здатність аргументувати свою думку й переконати предметну комісію в доцільності здійснення запропонованого дослідження.

Структура вступного випробування:

- доповідь вступника з мультимедійною презентацією (до 10 хвилин);
- обговорення повідомлення вступника – запитання членів предметної комісії до вступника та відповіді на них (до 7 хвилин);

- оголошення відгуку, наданого передбачуваним науковим керівником, на наукові доробки вступника – статті або реферат (до 3 хвилин).

Викладення матеріалу здійснюється українською мовою. Для іноземців-вступників – російською мовою. Наукова мова та дотримання регламенту є обов'язковим елементом культури й етики наукових повідомлень.

Мультимедійна презентація виконується за допомогою програми Microsoft PowerPoint. *Роздрукований варіант мультимедійної презентації надається до науково-дослідної частини підготовки кадрів вищої кваліфікації для зберігання в особовій справі вступника.*

Оцінювання підготовленості вступника проводиться за чотирибальною системою – «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» на основі середньої оцінки за презентацію дослідницької пропозиції, відповідей на запитання та рекомендованої оцінки, що надана у відгуку передбачуваного наукового керівника на статті або реферат вступника.

Усі елементи вступного випробування повинні свідчити про унікальність дослідницької пропозиції та особистий вклад вступника в її розробку. У разі виявлення плагіату на будь-якому етапі вступного випробування, дослідницька пропозиція не зараховується.

1. СУТНІСТЬ ТА СТРУКТУРА ДОСЛІДНИЦЬКИХ ПРОПОЗИЦІЙ. НАПРЯМИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 051 «ЕКОНОМІКА»

Вступник до аспірантури готує науковий текст дослідницьких пропозицій за спеціальністю 051 «Економіка» та наукову доповідь за темою майбутньої дисертаційної роботи, яка супроводжується мультимедійною презентацією.

Тема дослідницької пропозиції обирається вступником особисто з урахуванням сфери його наукових інтересів. Дослідницька пропозиція повинна містити текст з вичерпною систематизованою науковою інформацією за обраною темою до 25 друкованих сторінок формату А4 і текст доповіді до мультимедійної презентації до 4 друкованих сторінок формату А4.

Якісна підготовка дослідницьких пропозицій та досягнень передбачає такі *етапи*:

- 1) вибір теми дослідницької пропозиції;
- 2) аналіз наукових джерел за темою дослідження;
- 3) формулювання дослідницької гіпотези, тобто власної думки щодо шляхів вирішення проблеми;
- 4) опис очікуваних результатів дослідження;
- 5) підготовка доповіді за матеріалами дослідницької пропозиції та оформлення відповідної мультимедійної презентації.

Пропонується така *структура дослідницьких пропозицій*:

1. Тема, актуальність дослідницької пропозиції.
2. Стан розробки даної теми у вітчизняній та зарубіжній науковій літературі.
3. Мета, завдання та предмет дослідження.
4. Дослідницька гіпотеза щодо можливих шляхів вирішення поставлених завдань.
5. Методологія дослідження.
6. Очікувані результати.
7. Дослідницькі досягнення вступника та список його наукових публікацій за спеціальністю (за наявності).
8. Робочий план дослідження за роками.
9. Бібліографічний список основних використаних джерел, які відповідає тематиці дослідження.

1. Тема, актуальність дослідницької пропозиції.

Формулюється тема дослідницької пропозиції, обґрунтовується її актуальність та пояснюються причини вибору певної теми.

Тема дослідницької пропозиції – це ймовірна тема майбутньої дисертаційної роботи вступника. Тема дослідницької пропозиції за певною спеціальністю – проблема, актуальна в науковому контексті, обирається

вступником особисто, з урахуванням як власних наукових інтересів, так і напрямів наукових досліджень профільних кафедр ІПК ДСЗУ. Тема, представлена в дослідницькій пропозиції, не є остаточною, в разі зарахування до аспірантури вступник має право її корегувати, змінити.

2. *Стан розробки даної теми у вітчизняній та зарубіжній науковій літературі.*

Здійснюється огляд основних наукових джерел, на яких буде ґрунтуватись дослідження. Наводяться посилання на авторів, роботи яких (монографії, наукові статті, аналітичні доповіді) становитимуть основу дослідження. Перелік робіт надається в списку літератури вкінці презентації. Викладення інформації щодо стану розробки даної теми у вітчизняній та зарубіжній науці демонструє здатність вступника спиратись на наукове знання, коректно посилались на першоджерела, запобігати плагіату; характеризує ступінь ознайомлення вступника з поставленими проблемами, здатність критично опрацьовувати наукову літературу за темою дослідження. Розділ має продемонструвати інноваційний підхід вступника до здійснення наукових досліджень, який синтезує основні аспекти заявленої теми, що в перспективі дозволить зробити внесок у розвиток нового наукового напрямку, відображеного в меті дослідження.

3. *Мета, завдання та предмет дослідження.*

Мета і завдання дослідження визначаються на основі актуальності обраної теми та з визначенням очікуваного результату наукової роботи. Сукупність усіх встановлених завдань має надати уявлення про те, що необхідно зробити для досягнення мети. Вирішення кожного поставленого завдання має бути описано в роботі у вигляді аналізу результатів та надання висновків та рекомендацій.

Ключовими словами у формулюванні мети виступають дієслова в неозначеній формі (*з'ясувати, виявити, дослідити, здійснити, вивчити, розкрити* і т. ін.). Мету слід формулювати якомога компактніше, щоб у ній було відображено головну думку наукового пошуку. При цьому при формулюванні завдань слід не дублювати мету дослідження.

Завдання потрібно не лише правильно й чітко формулювати, але й розмістити їх у певному порядку з метою *покрокового* відображення програми дій науковця.

На основі попереднього аналізу ступеня розробленості проблеми, у відповідності до теми дослідження формулюється *предмет дослідження* – конкретний важливий аспект наукової проблеми, який не отримав висвітлення в дослідженнях інших вчених.

4. *Дослідницька гіпотеза щодо можливих шляхів вирішення поставлених завдань.*

Дослідницька гіпотеза – припущення автора щодо шляхів вирішення проблеми, окресленої у темі дослідницької пропозиції, та щодо очікуваних результатів.

5. *Методологія дослідження.*

Методологія дослідження – сукупність методів, які вступник планує застосовувати при вирішенні дослідницьких завдань.

6. *Очікувані результати.*

Демонструє, які результати дослідження планується отримати при вирішенні кожного із завдань дослідження. Обґрунтовується їх теоретичне та практичне значення.

7. *Дослідницькі досягнення вступника та список його публікацій за спеціальністю (за наявності).*

Стисло і структуровано окреслюються результати попередньої наукової діяльності вступника, наявних власних розробок відповідно до запропонованої теми (курскових, бакалаврської, магістерської роботи, отриманих грантів, досвіду стажування за кордоном, участі в літніх школах і спеціальних семінарах, тренінгах тощо). За наявності наводиться список публікацій вступника за спеціальністю.

8. *Робочий план дослідження за роками*

Робочий план на етапі дослідницької пропозиції може бути як стислим, так і розгорнутим, з деталізацією за роками. Позначається, яка наукова література потребує більш глибокого опрацювання, які пізнавальні принципи, дефініції слід визначити, які емпіричні дані потрібно зібрати й проаналізувати, на які гранти доцільно подати заявку, щоб отримати додаткове фінансування проекту та/або пройти стажування. План має надати уявлення про перспективу успішних кроків щодо виконання вступником запропонованого дослідження, переконати предметну комісію, що обраний підхід є достатньо обґрунтованим і здатен призвести до вчасного отримання наукових результатів, адекватних поставленій меті, і в перспективі може бути оцінений як внесок здобувача наукового ступеня в розвиток наукового знання за обраною спеціальністю.

9. *Список літератури*

Наводиться перелік (в алфавітному порядку) посилань, що містяться у дослідницькій пропозиції.

До списку входять:

- офіційні нормативні документи;
- праці провідних фахівців у даній галузі;
- наукові праці, присвячені обраній проблематиці.

Не слід включати до списку ті роботи, на які немає посилань у тексті і які фактично не було використано, а також енциклопедичні словники, науково-

популярні книги, підручники. Посилання на кожне літературне джерело зі списку повинне міститись у тексті дослідницької пропозиції. Якщо автор робить посилання на будь-які запозичені факти або цитує праці інших авторів, обов'язково мають бути зазначені відповідні джерела.

Відомості про джерела, включені до списку, необхідно наводити відповідно до вимог діючих в Україні стандартів оформлення бібліографічного списку.

**ОРІЄНТОВНІ НАПРЯМИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
за спеціальністю 051 «Економіка»
галузі знань 050 «Соціальні та поведінкові науки»**

**СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ: «ДЕМОГРАФІЯ, ЕКОНОМІКА ПРАЦІ, СОЦІАЛЬНА
ЕКОНОМІКА І ПОЛІТИКА»**

1. Міграційний рух населення. Трудова міграція.
2. Людські ресурси і трудовий потенціал: формування, розвиток та використання.
3. Моделі й структура ринку праці. Попит, пропозиція та ціна робочої сили на ринку праці.
4. Прогнозування попиту і пропозиції робочої сили в національній економіці.
5. Інститути державного регулювання ринку праці та сфери зайнятості.
6. Економічна активність населення. Зайнятість і безробіття.
7. Конкурентоспроможність на ринку праці. Інфраструктура ринку праці.
8. Економічні фактори соціальної стратифікації суспільства. Підвищення якості життя населення.
9. Інструментарій забезпечення продуктивної зайнятості.
10. Соціальний захист і соціальне забезпечення. Соціальне страхування.
11. Механізм реалізації соціальної політики.
12. Міжнародний ринок праці.
13. Міжнародні міграційні процеси. Трудова міграція.

**СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ: «ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ
НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ»**

1. Макроекономічне регулювання економіки.
2. Соціальні індикатори економічного зростання.
3. Прогнозування макроекономічних процесів (виробництво, доходи, споживання, інвестиції, ціни, інфляція, зайнятість).
4. Тіньова складова національної економіки.
5. Макроекономічні засади структурних змін у сфері зайнятості.
6. Доходи і споживчі витрати в національній економіці.
7. Сукупний попит та сукупна пропозиція в національній економіці.
8. Інститути державного регулювання ринку праці та сфери зайнятості.
9. Людський капітал в національній економіці.
10. Продуктивність праці та сукупна факторна продуктивність в економіці.
11. Макроекономічний інструментарій забезпечення продуктивної зайнятості.

Дослідницькі пропозиції повинні відповідати таким *вимогам*:

- бути актуальними, містити новизну, виконуватись на рівні сучасних досягнень науки;
- спрямовуватися на вирішення практичних завдань майбутньої діяльності, творчий пошук нових пріоритетних наукових рішень;
- містити опрацювання спеціальних наукових і методичних джерел;
- узагальнювати та розвивати фахові вміння аспіранта.

2. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАУКОВОГО ТЕКСТУ ДОСЛІДНИЦЬКИХ ПРОПОЗИЦІЙ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 051 «ЕКОНОМІКА»

Дослідницька пропозиція повинна містити такі структурні частини:

- пропонувана тема дисертаційної роботи;
- формулювання наукової проблеми, актуальність тематики, стан її розробки у вітчизняній та зарубіжній науковій літературі;
- мета та завдання дослідження;
- об'єкт та предмет дослідження;
- застосовані методи та науковий інструментарій дослідження;
- джерела первинної інформації; запланована до опрацювання база наукових джерел;
- передбачувана новизна дослідження; можливі напрями практичного застосування передбачуваних результатів дослідження;
- перелік використаної літератури та джерел інформації.

Кожна структурна частина дослідницької пропозиції повинна бути виокремлена в тексті. Якщо вступник має власні розробки за тематикою пропонованого дослідження (статті, виступи на конференціях), це доцільно відзначити в тексті дослідницької пропозиції.

Вимоги до обсягу та оформлення дослідницької пропозиції. Обсяг дослідницької пропозиції – 15-20 сторінок, шрифт Times New Roman, розмір 14, міжрядковий інтервал – 1,5, абзац – 1,25. Щільність тексту роботи повинна бути однаковою. На аркуші роблять поля: ліве – 25 мм, інші поля – 20 мм.

Дослідницька пропозиція відкривається титульною сторінкою, на якій зазначають: офіційну назву навчального закладу (Інститут підготовки кадрів ДСЗУ), тему пропонованого дослідження, прізвище, ім'я та по батькові автора, назву спеціальності, на яку вступає особа, календарний рік подання пропозиції.

Всі сторінки необхідно пронумерувати. Загальну нумерацію починають з титульної сторінки, але порядковий номер на ній не ставиться; на всіх наступних сторінках номер розташовують справа зверху. Пропозиція повинна містити посилання на джерела інформації.

Рекомендується посилання на наукові публікації не давніше 5 років. Посилання на літературу слід подавати у квадратних дужках, де перша цифра –

номер позиції у списку літератури, літера с. – позначення слова «сторінка», друга цифра – номер сторінки. Наприклад: [21, с. 40], [23, с. 40–43], [28, с. 5; 40, с. 58–60], [7; 11; 68]. Цитування чи звертання до нормативно-правових актів передбачає, що ці акти будуть перелічені у списку використаної літератури. Список літератури оформлюється в алфавітному порядку згідно із Державним стандартом України 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічні посилання. Загальні вимоги та правила складання». У пропозиції недоцільно використовувати ілюстрації (діаграми, графіки, малюнки) або таблиці, складені іншими авторами, або запозичені з наукової літератури. У пропозиції недоцільно вживати скорочення, маловідомі символи тощо.

Критерії оцінювання дослідницької пропозиції.

Обговорення та оцінювання дослідницької пропозиції відбувається на вступному іспиті зі спеціальності. *Процедура обговорення* дослідницької пропозиції включає:

- доповідь вступника про основні положення запропонованої дослідницької роботи (до 10 хвилин);
- запитання до автора;
- відповіді вступника на запитання членів комісії;
- формулювання висновків членів комісії щодо поданої пропозиції та виставлення оцінки за неї.

Критерії оцінювання поданої та презентованої дослідницької пропозиції:

- актуальність обраної теми;
- ступінь наукової новизни; – обґрунтованість;
- оригінальність науково-дослідних ідей;
- реалістичність досягнення поставлених завдань;
- повнота викладення всіх структурних частин;
- переконливість презентації дослідницької пропозиції.

Комісія, яка приймає вступний іспит зі спеціальності, може перевірити подану дослідницьку пропозицію на унікальність (комп'ютерними програмами виявлення плагіату та текстових запозичень).

Дослідницька пропозиція оцінюється за шкалою від 0 до 100 балів.

Відмінно (90–100 балів): вступник послідовно і логічно обґрунтував тему майбутньої дисертаційної роботи, її актуальність, стан розробки у вітчизняній та зарубіжній науковій літературі; можливі шляхи вирішення поставлених задач. Пропозиція відрізняється повнотою та достовірністю інформації, що використовується; логічністю структури; композиційною цілісністю; наявністю критичної оцінки викладеного матеріалу; аргументованістю висновків; ясністю, чіткістю та лаконічністю викладення; грамотністю та відповідністю стилю викладення нормам української мови. Під час обговорення вступник продемонстрував глибоке і повне опанування змісту матеріалу, в якому він легко

орієнтується, володіння понятійним апаратом, уміння пов'язувати теорію з практикою, здатність обґрунтовувати свої судження.

Добре (70-89 балів): має місце послідовне та логічне викладення матеріалу в електронній презентації та супровідній доповіді. Візуальне подання задуму автора є максимально зручним для сприйняття науковою аудиторією. Презентація та текст доповіді відрізняються повнотою та достовірністю інформації, що використовується, логічною структурою, композиційною цілісністю; наявністю критичної оцінки наведених відомостей; аргументованістю висновків; ясністю, чіткістю та лаконічністю викладення; грамотністю та відповідністю стилю викладення нормам української мови. Вступник продемонстрував глибоке і повне опанування змісту матеріалу, в якому він легко орієнтується, володіння понятійним апаратом, уміння пов'язувати теорію з практикою, здатність обґрунтовувати свої судження, але в тексті пропозиції та під час її обговорення спостерігаються окремі неточності (похибки).

Задовільно (50-69 балів): вступником продемонстровано знання і розуміння основних положень щодо тематики майбутньої дисертаційної роботи, його актуальність, стан розробки у вітчизняній та зарубіжній науці, можливі шляхи вирішення поставлених задач, але при цьому викладення матеріалу в тексті пропозиції та під час її обговорення є неповним і непослідовним; мають місце неточності у визначенні понять, виявлено нездатність доказово обґрунтувати свої судження, мають місце незначні текстові запозичення у поданій дослідницькій пропозиції.

Незадовільно (1-49 балів): вступник має розрізнені, безсистемні знання з тематики майбутньої дисертаційної роботи дослідження, не вміє виділяти головне і другорядне, допускає помилки у визначенні понять, хаотично і невпевнено викладає матеріал. Виявлено повне незнання і нерозуміння вступником змісту тематики дослідження або продемонстровано відмову від відповіді на питання щодо дослідницької пропозиції. Виявлено сутнісне текстове запозичення (плагіат) у поданій дослідницькій пропозиції. З такою оцінкою вступник не може бути зарахованим на навчання до аспірантури.

3. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ І СТРУКТУРИ МУЛЬТИМЕДІЙНОЇ ПРЕЗЕНТАЦІЇ ДОСЛІДНИЦЬКИХ ПРОПОЗИЦІЙ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 051 «ЕКОНОМІКА»

Обсяг презентації дослідницьких пропозицій вступника до аспірантури зазвичай не повинна перевищувати 12–15 слайдів. Фон слайдів презентації слід обрати один для всієї презентації. Можна скористатись шаблонами програми Microsoft PowerPoint. Кольори схем, діаграм, малюнків повинні бути яскравішими за фон, а отже краще використовувати темний колір для символів та світлий колір для фону.

Багато не використовувати складних прописних шрифтів, розмір шрифтів має бути не менше ніж 20-22 pt. В одному слайді доцільно вміщувати не більше ніж 12–15 рядків тексту.

Структура мультимедійної презентації повинна відповідати структурі доповіді та може бути такою:

Слайд 1. Найменування навчального закладу; прізвище, ім'я, по батькові вступника; тема дослідницької пропозиції, шифр та назва спеціальності та спеціалізації (за наявності); прізвище, ім'я, по батькові передбачуваного наукового керівника; місто й рік.

Зразок оформлення слайду 1:

Слайд 1
<p>ІНСТИТУТ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ ЗАЙНЯТОСТІ УКРАЇНИ</p> <p>Іванов Василь Петрович</p> <p>ДОСЛІДНИЦЬКА ПРОПОЗИЦІЯ</p> <p>ТЕМА « ... »</p> <p>за програмою доктора філософії зі спеціальності «...»!</p> <p><i>галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка»</i></p> <p>Передбачуваний науковий керівник: _____</p>

Слайд 2. Актуальність обраної теми дослідження.

Слайд 3. Стан розробки даної теми у вітчизняній та зарубіжній науковій літературі.

Слайд 4. Мета, завдання та предмет дослідження.

Слайд 5. Методологія дослідження.

Слайд 6. Дослідницька гіпотеза щодо можливих шляхів розв'язання поставлених завдань.

Слайд 7. Очікувані результати.

Слайд 8. Дослідницькі досягнення вступника та список його робіт за спеціальністю (за наявності).

Слайд 9. Робочий план дослідження за роками.

Слайд 10. Бібліографічний список основних використаних джерел.

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ З ПРЕЗЕНТАЦІЇ ДОСЛІДНИЦЬКИХ ПРОПОЗИЦІЙ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 051 «ЕКОНОМІКА»

Оцінювання підготовленості вступника проводиться за чотирибальною системою – «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» на основі середньої оцінки за презентацію дослідницької пропозиції, відповідей на запитання та рекомендованої оцінки, яка надана у відгуку передбачуваного наукового керівника на статті або реферат вступника з урахуванням наданих критеріїв.

1. Доповідь та мультимедійна презентація дослідницької пропозиції та досягнень оцінюється за такими критеріями:

- володіння науковим стилем викладення матеріалу;
- уміння науково обґрунтувати актуальність теми роботи, наукової проблеми;
- володіння різними методами дослідження;
- уміння аналізувати та систематизувати наукові джерела;
- логічність побудови доповіді та мультимедійної презентації – відповідність змісту доповіді меті та завданням дослідження, очікуваним результатам;
- коректність висновків, демонстрація їх теоретичної та практичної цінності.

2. Відповіді на запитання членів комісії під час обговорення дослідницької пропозиції оцінюються за критеріями коректності, стислості й точності.

3. Рекомендована оцінка за статтю або реферат, надана у відгуку передбачуваного наукового керівника, оцінюється, як правило, за тими ж критеріями, що й дослідницька пропозиція.

Остаточна оцінка поєднує нижченаведені критерії.

Відмінно (5 балів) – представлена презентація забезпечує повне розкриття теми. Теоретико-методологічна частина містить значний і різноманітний масив опрацьованих інформаційних джерел, критичний огляд наукової літератури, узагальнення й висновки, які дозволяють чітко визначити авторську позицію. Аналітична частина характеризується глибоким і всебічним дослідженням зовнішнього та внутрішнього середовища досліджуваного предмета, автор використав сучасний аналітичний і методологічний інструментарій, представлені авторські висновки базуються на якісно опрацьованій статистичній інформаційній базі. Представлені рекомендації мають практичну цінність, адекватні виявленим проблемам. Доповідь логічна, повна, стисла, проілюстрована бездоганно оформленими наочними матеріалами. Відповіді на запитання є правильними, стислими, аргументованими. Відгук наукового керівника є позитивним, рекомендована оцінка керівника – «відмінно» або «добре».

Добре (4 бали) – тема розкрита, але мають місце окремі недоліки неприципового характеру. У презентації трапляється порушення логіки у викладенні дослідницької пропозиції взаємозв'язку між підрозділами роботи. Аналіз літературних джерел здійснено недостатньо ґрунтовно, відсутні узагальнення, наукова полеміка, авторські висновки, посилання на першоджерела. Дослідження проведені на обмеженій інформаційній базі, відсутні чітко аргументовані авторські висновки. Подані в роботі авторські пропозиції не містять аналітичного обґрунтування економічної доцільності їх реалізації. Відповіді на питання в основному правильні, вступник добре знає предмет роботи. Відгук наукового керівника є позитивним, рекомендована оцінка – відмінно або добре.

Задовільно (3 бали) – тема роботи загалом розкрита, але мають місце недоліки змістового характеру, наявні ознаки компіляції, відсутні узагальнення, авторські висновки. Назви окремих розділів не відповідають змісту, план дослідження є незбалансованим. Порушена логіка представленого матеріалу, змістове наповнення окремих розділів не пов'язане між собою. Є зауваження щодо оформлення презентації. Доповідь прочитана за текстом, вступник не володіє окремими питаннями теми, не всі відповіді на запитання членів предметної комісії правильні або повні. Наочні матеріали не відображають змісту передбачуваного дослідження. Відгук наукового керівника є позитивним, рекомендована оцінка – відмінно, добре або задовільно.

Незадовільно (2 бали) – мета роботи сформульована нечітко, змістове наповнення не відповідає темі дослідження. Відсутня логіка в побудові дослідження, назви окремих розділів не відповідають їх змісту. Важко визначити ступінь самостійності представлених матеріалів. Обґрунтування запропонованих рекомендацій і пропозиції відсутнє. Оформлення має суттєві недоліки. Доповідь не відображає змісту роботи, більшість відповідей на запитання є неточними або неправильними, вступник не володіє предметом дослідження. Наочні матеріали відсутні. Відгук наукового керівника є позитивним або негативним, рекомендована оцінка – задовільно або незадовільно.

5. ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ОБГОВОРЕННЯ НА ВСТУПНОМУ ВИПРОБУВАННІ З ПРЕЗЕНТАЦІЇ ДОСЛІДНИЦЬКИХ ПРОПОЗИЦІЙ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 051 «ЕКОНОМІКА»

1. Які чинники зумовили вибір теми Вашої дослідницької презентації? (актуальність, новизна дослідження тощо).
2. Сформулюйте, будь ласка, гіпотезу Вашого дослідження.
3. Праці яких вітчизняних та зарубіжних авторів використані Вами під час обґрунтування теми дослідницької пропозиції?
4. Які основні методи дослідження, на Вашу думку, необхідно використати у процесі вирішення поставлених з наукових завдань?

5. Які очікуються результати та їх значення для науки та практики?
6. Чим зумовлене Ваше рішення зайнятися науковою діяльністю?
7. У чому Ви вбачаєте актуальність теми Вашої наукової роботи?
8. Як Ви можете оцінити рівень наукового опрацювання обраної проблематики дослідження?
9. Чи передбачається вивчення зарубіжного досвіду? Досвід яких країн і чому Ви плануєте дослідити?
10. Які складові наукової компетентності Ви плануєте набути під час навчання в аспірантурі?

6. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна література

1. Бірта Г.У. Методологія і організація наукових досліджень / Г.У. Бірта, Ю.Г. Бургу. К.: Центр учбової літератури, 2012. 142 с.
2. Корягін М.В. Основи наукових досліджень : навч. посіб. / М.В. Корягін, М.Ю. Чік. К. : Алерта, 2014. 620 с.
3. Ракута В. М. Microsoft Office Power Point 2007 (2010) для педагогічних працівників: навчальний посібник. Чернігів: ЧОППО ім. К. Д. Ушинського, 2013. 43с.
4. Стеченко Д.М. Методологія наукових досліджень: підручник / Д.М. Стеченко, О.С. Чмир. К.: Знання, 2007. 317 с.
5. Партико З. Дисертація: підготовка і написання / З.Партико. – Всеукраїнське спеціалізоване видавництво "Світ", 2016. 236 с.
6. Ільч Л.М. Структурні трансформації транзитивного ринку праці України: монографія. К.: Алерта. 2017. 608 с.
7. Тищенко О.П. Національна економіка : навч. посіб. / О.П. Тищенко, А. Є. Никифоров, Т. Ф. Куценко та ін.] ; за заг. ред. А. Г. Савченка. К. : КНЕУ, 2011. 646 с.
8. Шкарлет С.М. Теоретичні та прикладні аспекти сталого розвитку: функціональний, галузевий і регіональний вектори: монографія / С.М. Шкарлет. К.: Кондор-Видавництво, 2015. 316 с.
9. Управління економікою та розвиток держави: Монографія. Видання друге, перероблене і доповнене / В.Г. Федоренко. К.: ІПК ДСЗУ, 2016. 268 с.
10. Інноваційна Україна 2020 : національна доповідь / за заг. ред. В.М. Гейця та ін. ; НАН України. К., 2015. 336 с.
11. Кожем'якіна С.М. Продуктивність праці на макрорівні: визначення, аналіз та прогнозування : монографія / Кожем'якіна С.М. К. : ТОВ «НВП «Інтерсервіс», 2012. 374 с.
12. Ринок праці та зайнятість в Україні: реалії та перспективи : колективна монографія / за наук. ред. С. Кожем'якіної, С. Калініної. К.: ІПК ДСЗУ, 2018. 424с.

Додаткова література

1. Калініна С.П. Удосконалення інституційного регулювання національного ринку праці в системі міжнародних трудових комунікацій: Монографія / С. П. Калініна, К. А. Тахтарова та ін. Антикризова стратегія розвитку України: соціально-економічні, фінансові та глобальні виклики. ДонНУ ім. В. Стуса, Вінниця. Вінниця, 2017. 328с.
2. Маршавін Ю.М. Теоретичні та практичні засади оцінювання економічної ефективності активних програм на ринку праці // Демографія та соціальна економіка. 2016. №3. С.186-197.
3. Nadraga, V.I. Theoretical bases of risk management of social-labor sphere / V. I. Nadraga // Науковий вісник Полісся. 2017.№4(12).Ч. 2. С. 8–15.
4. Федоренко В.Г. Управління економікою та розвиток держави: Монографія. Видання друге, перероблене і доповнене / В.Г. Федоренко. К.: ІПК ДСЗУ, 2016. 268 с.
5. Черкасов А.В. Соціальна сфера України: проблеми та перспективи реформування / А. В. Черкасов, І. А. Колесник // Науковий журнал «Молодий вчений».2017. №1(41). С. 724–727.
6. Методологія і організація наукових досліджень: навч. посіб. / Г.В. Дейниченко, Г.М. Постнов / Харк. Держ. ун-т харчування та торгівлі. Харків: ХДУХТ, 2014. 115 с.

Навчально-методичне видання

Кожем'якіна Світлана Миколаївна

Калініна Світлана Петрівна

Програма вступного випробування до аспірантури
з презентації дослідницьких пропозицій
зі спеціальності 051 «Економіка»

Відповідальний за випуск М.В. Пахомова
Комп'ютерний набір Б.Р. Шустрова

Підписано до друку _____ 2020 р. Формат 60×84/16. Папір офсетний.
Друк ротатійний трафаретний. Ум. друк. арк. 0,8.
Наклад _____ прим. Зам. № _____

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до державного реєстру видавців, виготовників і розповсюджувачів видавничої
продукції. Серія ДК №1805 від 25.05.2004.

Інститут підготовки кадрів
державної служби зайнятості України (ІПК ДСЗУ)
03038, Київ – 38, вул. Нововокзальна 17.
Тел./факс (044) 536-14-85